

How to stay cool ..

Klima for miljø Globale utfordringer – lokalt ansvar

WWF vil ha løsninger

World Wide Fund for Nature/ Verdens naturfond

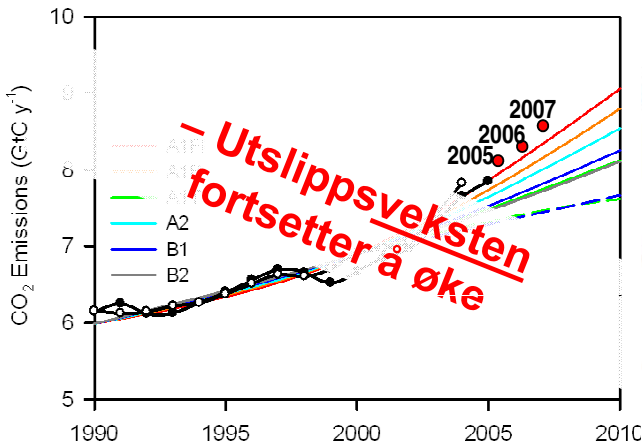
- verdens største uavhengige miljøorganisasjon
  - nær 5 mill støttespillere, 35 nasjonale organisasjoner, 50 programktr.
  - rundt 1200 miljøprosjekter i nær 100 land
  - global, politisk uavhengig, multikulturell
- ✓ natur, bistand, hav, klima, skog, oljevern, energi, arter, nord..
  - ✓ fagbasert nytenker, pådriver, vaktbikkje
  - ✓ partnerskap og dialog
    - partnere: Wallenius, Elopak, Aker, Yara, Marine Harvest, Høegh, Statkraft, Rederiforbundet m.fl
    - dialog: Norsk Industri, Fiskarlaget, FHL, Skogeierforbundet, EBL m.fl

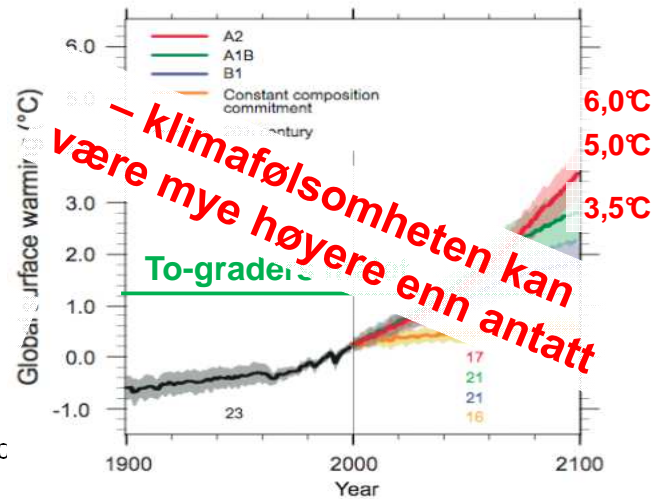

Hva er vi på vei mot?

CO2-utslipp

Temperaturøkning

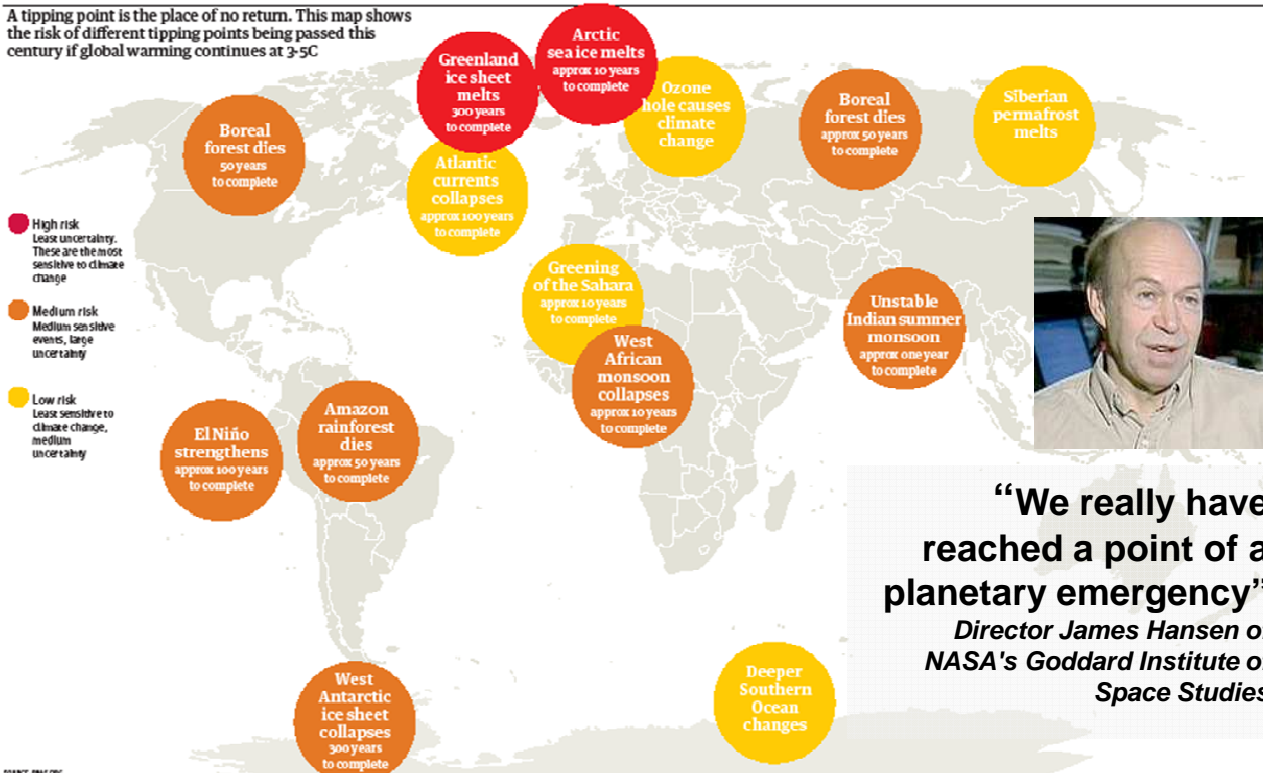
>5°C oppvarming = unntakstilstand

Stø kurs mot "vippepunkt" og irreversible endringer

Global meltdown

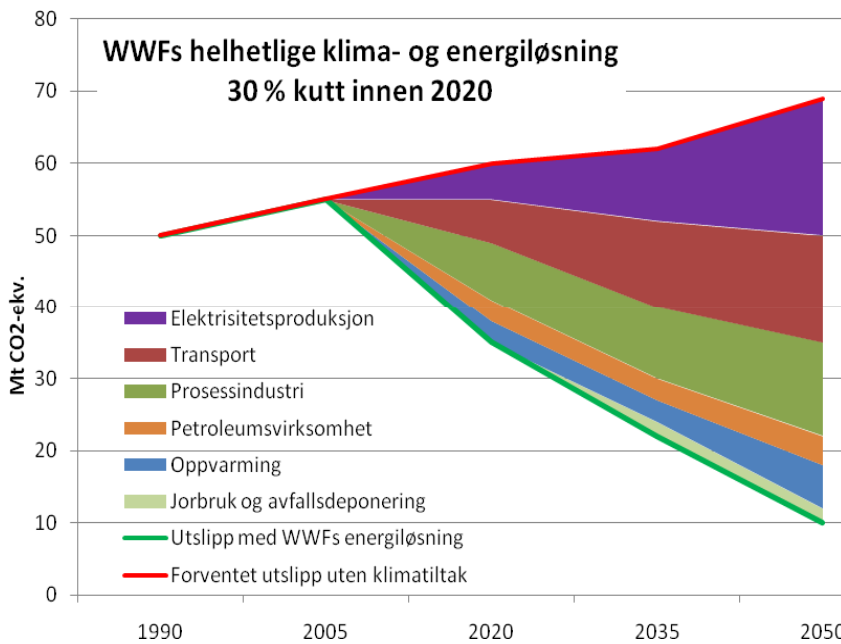
A tipping point is the place of no return. This map shows the risk of different tipping points being passed this century if global warming continues at 3-5°C

"We really have reached a point of a planetary emergency"
 Director James Hansen of NASA's Goddard Institute of Space Studies

Å redusere norske utslipp er teknisk og økonomisk fullt mulig

Basert på
Lavutslippsutvalget.

Viser hvordan Norge
kan redusere sine
drivhusgassutslipp
med 30% innen 2020
og 80% innen 2050.

Norge kan bidra globalt

Haakon Lie (AP), 103 år:

- "Før eller seinere er det slutt på oljealderen. Da må vi ha bygget et annet næringsliv".

- **Pensjonsfondet:** Investér aktivt i de fornybare løsningene
- **Statoil:** Inn i fornybar, ut av tjæresand og sårbare områder
- **Statkraft:** Gi vilkår for en motor i fornybarsatsingen
- **Bistanden:** Begrens skadene, støtt fornybar og tilpasning
- **Klimapolitikk i Norge:** Sats på omlegging. Kutt utslipp. Først i de nye markedene.

Eksempelets makt er stor - de fleste land er små

4 tanker i hodet på en gang

Mer effektiv energibruk

- Total energibruk skal ned

Mer fornybar energi

- Skal erstatte fossil energi

Mindre fossil energibruk

- Elektrifisering

Naturhensyn

- Problemet: Klimaendring ødelegger natur. Løsningen: Fornybar framtid som ikke ødelegger den

Overflod av strøm

Aftenposten 21. sept 09

Bærekraftig næringsliv

- Erkjenn og dokumentér samlede utfordringer
- Miljø som strategisk kjernevirksomhet, ikke fasade
- Regn inn reelle miljøkostnader: Betales ikke av andre.
- Sett forpliktende mål som står i forhold til problemene:
  - Biomangfold, økosystemkvalitet, sosial & kulturell verdi ...
- Systematisk, åpen miljørapportering
- Ingen miljøfiendtlig bransjesolidaritet
- Ta aktivt parti for samlet miljø
  - støtt og samarbeid for miljøvern
  - ikke vent på staten
  - ikke overlat jobben til WWF

Skap nye markeder

Klimaendringene vil skape en helt ny kontekst for næringslivsaktiviteter.

- Vinnerne bidrar skaper de nye markedene
- Etterfølgerne får nye rammevilkårene kommer
- Krev like konkurransevilkår – ikke vent på dem
- Sett mål og rapportert på oppnåelse
- Ikke helgarder
- Lavkarbonsamfunnet vil erstatte fossilalderen, ikke komplementere den

Kan klimaforhandlingene levere?

Ja, men det fordrer politisk vilje til:

Levere på løfte om å holde temperaturøkningen under to grader:

- 40% reduksjon i forhold til 1990 nivå innen 2020 i industrialiserte land
- 15-30 prosent under BAU i utviklingslandene (på vår regning, offset kommer i tillegg)
- Stans avskogningen i samme periode

Finansiere tilpasning, skogvern og utslipps-reduksjoner i utviklingsland

Problemet er ikke totalkostnaden, men byrdefordelingen

Hvis alle husstander i Oslo...

skruer av all standby-strøm:

- kunne de forsynt Åsker kommune med

reduserer innetemperaturen én grad:

- kunne de forsynt 5500 husstander med

installerer sparedusj:

- kunne de forsynt hele Verdal kommune med

...med strøm i et år!

Takk for oppmerksomheten

www.wwf.no